

Etä- ja hybridiopetus päättyi – vai päättyikö sittenkään?

5.8.2022

Covid-pandemia piti SeAMKin etä- ja hybridiopetuksessa lähes kahden vuoden ajan valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Vaikka koronapandemia on edelleen kohtalaisen tuore ilmiö, on sen vaikutuksia korkeakouluopetukseen ehditty tutkia jo sekä opettajien että opiskelijoiden näkökulmasta. Dutta, Ambwani, Lal, Ram, Mishra, Kumar ja Varthya (2021) tutkivat sairaanhoitajaopiskelijoiden tyytyväisyyttä covid-pandemian aikaiseen hoitotyön opetukseen. Heidän tutkimuksensa mukaan pandemian aikana saavutettiin asetetut oppimistavoitteet, etäopetus oli laadukasta ja se oli sisällöllisesti verrattavissa lähiopetukseen. Siitä huolimatta opiskelijat olivat kokeneet, että etäopiskelu ei vastannut lähiopetusta. Myös Langegårdin, Kianin, Nielsenin ja Svenssonin (2021) tutkimuksen mukaan opiskelijat pitivät lähiopetusta parempana kuin etäopetusta.

Myös meidän ammattikorkeakoulussamme monen opettajan opiskelijoilta saama palaute on vastannut näitä kokemuksia. Vaikka opetus on ollut laadukasta ja oppimistavoitteet on saavutettu, on jotain olennaista silti jäänyt puuttumaan. Vaikka sekä opettajat että opiskelijat ovat toivoneet ja odottaneet lähiopetukseen paluuta, on siirtyminen takaisin lähiopetukseen ollut ajoittain haastavaa. Jos me opettajat ajattelimme, että jatkamme siitä mihin helmikuussa 2020 jäimme, ei tämä lähiopetukseen palaaminen ole ollut meidän opiskelijoillemme läheskään yhtä mutkatonta. Olihan heistä puolet olleet koko korkeakouluopintojensa ajan etäopetuksessa.

Maaliskuun puolivälissä juuri lähiopetukseen siirtymisen alkutaipaleella, olin aikeissa pitää iltapäivän teoriatunnit lähiopetuksena. Useampi opiskelija kuitenkin laittoi aamun aikana viestin ja pyysi Teams-linkkiä, koska olivat sairaana. Tämä luento osui juuri Etelä-Pohjanmaan Covid-tartuntojen huippuviikoille. Koska pyynnön lähettäneitä oli jo aamupäivän aikana useampi, lähetin Teams-linkin koko ryhmälle, ja ohjeeksi saapua koululle, jos mahdollista, ja sairaana olevat voisivat käyttää tuota linkkiä, jos jaksaisivat kipeänä

osallistua opetukseen. Lopputuloksena tunnille saapui seitsemän opiskelijaa 40 opiskelijan ryhmästä ja reilu parikymmentä opiskelijaa osallistui tunnille Teamsin kautta. Onni onnettomuudessa, luennon aihe sopi hybridiopetukseen, ja mikä vielä parempaa: opetettava ryhmä oli hyvin keskustelevaa laatua. Jopa Teamsin välityksellä osallistuvat opiskelijat ottivat oma-aloitteisesti puheenvuoroja. Tällainen spontaani osallistuminen ei ole – kuten me kaikki tiedämme — mitenkään itsestäänselvyys etä- ja hybridiopetuksessa, mutta tämän ryhmän kohdalla tämäkin onnistui.

Twitterissä törmäsin korkeakouluopiskelijan kommenttiin siitä, miten hyvät etäopetuskäytännöt unohtuivat yhdessä yössä. Vaikka etäopetus on ollut ajoittain vaikeaa ja yksinäistä puurtamista sekä opettajille että opiskelijoille, on sille kuitenkin selvästi tilausta myös meidän ammattikorkeakoulussamme. Olemme kollegojen kanssa keskustelleet useasti kevään aikana opiskelijoiden toiveesta saada osallistua opetukseen Teamsin välityksellä. Pyyntöön vastaaminen myöntävästi vaatisi meiltä opettajilta lähiopetuksen muuttamista hybridiopetukseksi. Aina tämä ei tietenkään ole mahdollista tunnin aiheen tai suunnitellun opetusmenetelmän vuoksi. Toisaalta Teams-linkin pyytäminen osoittaa mielestäni opiskelijan aktiivisuutta ja halua osallistua opetukseen. Miksi emme siis pyrkisi vastaamaan tähän pyyntöön myöntävästi?

Uskon, että tulevaisuus tulee haastamaan etenkin terveysalan opetuksen järjestämisen. Hoitajapula on räjähtämässä käsiin. Tämä tulee jatkossa tarkoittamaan sitä, että meidän sairaanhoitaja- ja terveydenhoitajaopiskelijamme halutaan töihin jo opiskeluaikana. Töissä oleminen luonnollisesti tarkoittaa sitä, että teoriaopintoihin osallistuminen ei ole mahdollista samalla tavalla, kuin mihin me olemme tottuneet. Tässä tilanteessa pitää mielestäni löytää uusia visioita teoriaopintojen toteutuksen suhteen. Omalle alalle työllistyneillä opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus laadukkaaseen opetukseen. Tämä uusi tilanne tulee haastamaan sekä opettajat että opiskelijat uudenlaiseen ajatteluun. Haslam (2021) on pohtinut artikkelissaan hoitotyön opetuksen saavutettavuutta: Pandemian aikana opiskelijoiden menestyminen etäopinnoissa riippui sekä opettajien taidoista toteuttaa etäopetusta, että opiskelijoiden taidoista ottaa sitä vastaan. Haslamin (2021) mukaan etäopiskelu vaati myös opiskelijoilta enemmän itseohjautuvuutta ja suuremman vastuun ottamista kurssitavoitteiden saavuttamisesta.

Mikäli ennustukseni hoitoalan opiskelijoiden työllistymisestä opiskeluaikana toteutuu, tulee itseohjautuvuus opinnoissa nousemaan entistä suurempaan rooliin. Langegårdin ym. (2021) mukaan opiskelijoilla on ollut suurempi vastuu oppimisestaan Covid-pandemian aikana. Tämän vastuun kehittymistä tulee mielestäni jatkossa tukea entistä enemmän. Opiskelijoiden tukeminen ei saisi tarkoittaa puolesta tekemistä, vaan kasvua itseohjautuvuuteen ja vastuuseen omasta oppimisesta. Tämän kehityksen tukeminen tulee olemaan ehtona hoitotyön opintojen ja työelämän yhteensovittamiselle.

Lähivuodet tulevat haastamaan korkeakouluopetuksen monella tavalla. Monenlaiset pedagogiset ratkaisut ja mm. sähköiset opetusmateriaalit tulevat nousemaan tulevaisuudessa vielä suurempaan rooliin, kuin mitä ne ovat olleet pandemian aikana. Tässä toivon SeAMKin olevan edelläkävijä, ja jatkavat opetuksen kehittämistyötä, jotta jatkossakin saamme olla paras ammattikorkeakoulu opiskelijoille.

Henna Ryhänen
tuntiopettaja
SeAMK

Artikkeli on kirjoitettu kesäkuussa 2022.

Lähteet:

Dutta S., Ambwani S., Lal H., Ram K., Mishra G., Kumar T. & Varthya S.B. (2021) The Satisfaction Level of Undergraduate Medical and Nursing Students Regarding Distant Preclinical and Clinical Teaching Amidst COVID-19 Across India. Advances in Medical Education and Practice 12, 113- 122.

Haslam M.B. (2021) What might COVID-19 have taught us about the delivery of Nurse Education, in a post-COVID-19 world? Nurse Education Today 97, N.PAG.

Langegård U., Kiani K., Nielsen S.J. & Svensson P. (2021) Nursing students' experiences of a pedagogical transition from campus learning to distance learning using digital tools. BMC Nursing 20(1), 1-10.